

REGULAMENT

cu privire la organizarea formării profesionale continue

Regulamentul cu privire la organizarea formării profesionale continue (în continuare - Regulament) este elaborat în conformitate cu prevederile articolului 35 al Legii învățământului nr. 547-XIII din 21 iulie 1995, ale Titlului VIII al Codului muncii, aprobat prin Legea nr. 154 - XV din 28 martie 2003, ale Legii nr.102-XV din 13 martie 2003 cu privire la ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, ale Hotărârii Parlamentului nr.253-XV din 19 iunie 2003 pentru aprobarea Concepției privind orientarea, pregătirea și instruirea profesională a resurselor umane, ale Hotărârii Guvernului nr. 611 din 15 mai 2002 "Cu privire la aprobarea Strategiei ocupării forței de muncă în Republica Moldova" și reglementează modalitățile de organizare și funcționare a sistemului de formare profesională continuă a adulților. Regulamentul indică, totodată, asupra ansamblului de activități organizate în cadrul sistemului național de învățământ și în afara lui, urmărind scopul de a facilita procesul de formare a unei societăți capabile să se adapteze la dinamica schimbărilor din lumea contemporană.

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Formarea profesională continuă asigură cetățenilor accesul la realizările științei și culturii, eficientizarea activităților prin dezvoltarea competențelor și abilităților profesionale, adaptarea lor la condițiile social-economice în permanentă schimbare.
2. Formarea profesională continuă reprezintă un ansamblu de procese organizate în vederea educației recurente sau compensatorii, care prelungesc sau înlocuiesc educația inițială și datorită cărora persoanele adulte își dezvoltă aptitudinile, își îmbogățesc cunoștințele, își ameliorează sau își înnoiesc calificarea tehnică ori profesională, își formează o nouă orientare și fac posibilă evoluția aptitudinilor și comportamentelor lor într-o dublă perspectivă: de dezvoltare integrală a naturii umane și de participare la dezvoltarea socio-economică și culturală.
3. Formarea profesională continuă are drept scop dezvoltarea generală a personalității și, respectiv, a membrilor societății, sprijinirea și asimilarea valorilor culturale, științifice, naționale și universale, promovarea educației morale, civice în rândul cetățenilor, diminuarea și lichidarea deficiențelor de educație și instruire, actualizarea cunoștințelor sau obținerea de noi cunoștințe, ce vor permite perfecționarea profesională și reprofesionalizarea în vederea integrării active în piața muncii.
4. Formarea profesională continuă are ca obiective:
  - a) pregătirea resurselor umane capabile să contribuie la creșterea competitivității forței de muncă și dezvoltarea durabilă a societății;
  - b) facilitarea integrării sociale a persoanelor în concordanță cu aspirațiile lor profesionale și cu necesitățile pieței muncii;
  - c) crearea unor condiții favorabile pentru dezvoltarea și realizarea maximă a potențialului intelectual și creativ al personalității;
  - d) actualizarea cunoștințelor și perfecționarea pregătirii profesionale în ocupația de bază, precum și în ocupații înrudite;
  - e) recalificarea, determinată de restructurarea economică, de mobilitatea socială sau de modificări ale capacității de muncă;
  - f) asigurarea protecției și reintegrării sociale a specialiștilor.
5. Formarea profesională continuă se realizează în baza următoarelor principii:
  - a) asigurarea caracterului anticipativ și a continuității în activitatea de formare - dezvoltare a personalității umane;

- b) adaptarea programelor de formare profesională la cerințele unei societăți în continuă dezvoltare;
- c) pregătirea personalității în vederea adaptării optime la condițiile de schimbare rapidă a sistemului de învățământ;
- d) mobilizarea și valorificarea tuturor mijloacelor de informare disponibile în limitele instituționale și noninstituționale.
6. Formarea profesională continuă se adresează tuturor cetățenilor, indiferent de vârstă, sex, religie, apartenență politică, ideologică sau etnică, în vederea dezvoltării libere a personalității și adaptării ei la viața social-economică a țării.
7. Activitățile de formare profesională continuă se desfășoară în condițiile liberei cereri și oferte.
8. În sensul prezentului Regulament formarea profesională continuă semnifică orice proces de instruire în cadrul căruia o persoană, având o calificare ori o profesie, își asigură completarea și dezvoltarea competențelor deja dobândite sau dobândirea de noi competențe.
9. Formarea profesională continuă se face prin:
- calificare - dobândirea unui ansamblu de competențe profesionale care permit persoanei interesate să desfășoare activități specifice unei ocupații sau profesii;
  - perfecționare - dezvoltarea competențelor profesionale în cadrul aceleiași calificări;
  - specializare - obținerea de cunoștințe și deprinderi într-o arie restrânsă din sfera de cuprindere a unei ocupații;
  - obținerea unei calificări suplimentare - însușirea cunoștințelor speciale și obținerea competențelor specifice unei noi ocupații sau profesii înrudite cu cea precedentă;
  - recalificare - obținerea de competențe necesare unei noi ocupații sau profesii, diferită de cea dobândită anterior.
10. Formarea profesională continuă asigură:
- a) completarea educației de bază - prin educație recurentă sau compensatorie;
  - b) perfecționarea pregătirii profesionale prin dobândirea unor calificări profesionale suplimentare celor dobândite anterior;
  - c) educația civică - prin dobândirea competențelor și aptitudinilor necesare exercitării drepturilor și responsabilităților sociale ale fiecărui cetățean;
  - d) educarea, cultivarea aptitudinilor și a intereselor individuale ale cetățeanului pentru îndeplinirea unui rol social activ.
11. Formarea profesională continuă asigură persoanelor apte de muncă dezvoltarea competențelor profesionale deja dobândite sau dobândirea de noi competențe. Formarea profesională continuă și promovarea socială a persoanelor se realizează prin sistemul de perfecționare, calificare și recalificare a cadrelor din economia națională.

II. ORGANIZAREA PROCESULUI DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

12. Formarea profesională continuă se realizează în instituții educaționale de formare profesională continuă specializate și în alte tipuri de instituții de învățământ de stat ori privat, care sunt supuse acreditării academice sau care activează în bază de licență și sunt abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare (în continuare - prestatori).
13. În activitatea lor, prestatorii sunt orientați spre necesitățile profesionale ale diferitelor categorii de personal din economia națională și asigură accesul la studii al persoanelor încadrate în câmpul muncii, al celor aflate în căutarea unui alt loc de muncă, al celor ocupate nemijlocit în gospodăria casnică, încadrate în sfera individuală de muncă, reîntoarse la muncă după o întrerupere îndelungată, al imigranților intrați în țară pentru trai permanent, al șomerilor, pensionarilor, invalizilor, al tuturor care doresc să obțină o nouă specialitate sau să-și ridice calificarea.
14. Formarea profesională continuă se organizează în mod distinct pe niveluri de pregătire și specialități, ținându-se seama de nevoile angajatorilor, de competențele de bază ale adulților, de

cerințele înaintate pentru funcțiile pe care aceștia le exercită și de posibilitățile lor de promovare sau de încadrare în muncă.

Formele de formare profesională continuă sânt:

- a) cursuri organizate de angajatori în cadrul unității proprii sau de instituțiile specializate în formarea profesională;
- b) cursuri și programe de perfecționare sau recalificare;
- c) stagii de practică și specializare în unități din țară sau din străinătate;
- d) seminare, conferințe, mese rotunde, ateliere;
- e) cursuri de formare continuă la distanță;
- f) alte forme prevăzute de lege.

15. Formarea profesională continuă se realizează prin:

- a) cursuri tematice de perfecționare/specializare - până la 72 de ore;
- b) cursuri de perfecționare/specializare de scurtă durată - de la 72 până la 100 de ore;
- c) cursuri de perfecționare/specializare multidisciplinare cu o durată de la 100 până la 500 de ore;
- d) cursului și programe de recalificare în baza studiilor superioare sau medii de specialitate pentru realizarea unei noi activități profesionale, cu o durată de la 500 până la 1000 de ore;
- e) cursuri și programe de recalificare profesională în baza studiilor superioare sau medii de specialitate pentru obținerea unei noi calificări, cu o durată mai mare de 1000 de ore.

Periodicitatea formării profesionale continue a angajaților este determinată de întreprinderea care oferă locul de muncă, dar nu mai rar decât o dată în patru ani.

16. Formarea profesională continuă se realizează la meseriile (profesiile), specialitățile, specializările incluse în clasificatoarele și nomenclatoarele respective ale meseriilor, specialităților și specializărilor.

17. Formarea profesională continuă se realizează în baza programelor speciale, elaborate și aplicate de instituțiile cu activitate în domeniu, utilizându-se metode interactive cu accent pe demersurile multimedia: formare prin corespondență, formare la distanță, conferințe video, instruire asistată de calculator și altele.

18. Programele de formare profesională continuă pe domenii de activitate sunt ajustate la normele metodologice elaborate de Ministerul Educației și sunt coordonate cu ministerele de resort.

19. Programele de formare profesională continuă asigură dobândirea unor competențe profesionale în conformitate cu standardele ocupaționale recunoscute la nivel național, corelate cu cerințele de calificare ale pieței naționale și internaționale a muncii.

20. Prestatorii care solicită organizarea programelor de formare profesională continuă în ocupațiile pentru care nu există standarde ocupaționale pot elabora de sine stătător proiecte de standarde ocupaționale, care vor fi supuse spre aprobare în condițiile reglementărilor legale.

21. Programele de formare profesională continuă pot fi structurate pe module. Prestatorii de servicii în domeniul formării profesionale, care organizează programe de formare profesională la care participă persoane defavorizate din punct de vedere social și economic, vor adapta programele la situația acestora, astfel încât să asigure accesul lor egal și nediscriminatoriu la formarea profesională.

22. Persoanele care au încheiat cu succes cursurile sau programele de formare profesională continuă și au susținut testele de evaluare primesc certificate, adeverințe sau diplome de calificare profesională. În cazul programelor de formare profesională structurate pe module, la finalizarea fiecărui modul, după susținerea testului de evaluare, se eliberează certificat de competență profesională, însoțit de o anexă în care se precizează competențele profesionale dobândite.

23. Auditorii care au încheiat cu succes cursuri tematice sau de scurtă durată primesc certificat de perfecționare.

24. Auditorii care au încheiat cu succes cursuri multidisciplinare și au susținut testele de evaluare primesc adeverință de perfecționare profesională.

25. Auditorii cu studii superioare sau medii de specialitate, instruiți conform programelor de formare profesională continuă cu un volum normativ de la 500 până la 1000 de ore, atestați de către Comisia de Stat, primesc diplome, care le oferă dreptul la o activitate profesională într-un anumit domeniu.

26. Auditorii cu studii superioare sau medii de specialitate, pregătiți după programe de formare profesională continuă pentru o calificare suplimentară cu un volum normativ mai mare de 1000 de ore, fiind atestați de către Comisia de Stat, primesc diplome de calificare profesională suplimentară la studiile superioare sau medii de specialitate, care atestă obținerea unei noi calificări.

27. Prestatorii de servicii în domeniul formării profesionale continue eliberează certificate, adeverințe sau diplome de absolvire în modul stabilit de Ministerul Educației.

28. Prestatorii care organizează formarea profesională continuă ce finalizează cu eliberarea de certificate, adeverințe sau diplome de calificare recunoscute la nivel național încheie contracte de formare profesională cu participanții la aceste programe în conformitate cu prevederile Codului muncii.

29. În cazul când cursurile sau programele de formare profesională continuă sunt realizate de persoane juridice sau fizice pentru angajații proprii sau viitorii angajați, certificatele sunt eliberate de instituția organizatoare abilitată în domeniul formării profesionale continue.

30. Formarea profesională continuă este asigurată de către formatori, specialiști și practicieni de performanță în domeniu din țară sau din străinătate.

31. Recalificarea profesională a specialiștilor cu studii superioare sau medii de specialitate este un tip independent de formare profesională, proces care se desfășoară în baza a două criterii:

a) profilul studiilor dobândite anterior de către specialiști;

b) necesitățile societății de noi specialități și competențe profesionale.

Recalificarea se realizează de către instituțiile abilitate în domeniul formării profesionale continue, de instituții de învățământ superior și mediu de specialitate.

32. Recalificarea profesională a specialiștilor cu studii superioare sau medii de specialitate pentru realizarea noilor forme de activitate profesională se efectuează în baza cerințelor înaintate față de anumite profesii și funcții prevăzute de Nomenclatorul specialităților.

Recalificarea profesională în vederea dobândirii unei calificări suplimentare se realizează în baza programelor de formare profesională, elaborate în corespundere cu cerințele stabilite de Ministerul Educației față de nivelul minim de cunoștințe necesare pentru însușirea unei noi calificări. Materia prevăzută de programele suplimentare de formare profesională poate fi însușită în paralel cu cea prevăzută de programele de bază, elaborate pentru profilurile și specialitățile din învățământul superior sau mediu de specialitate.

33. Programele de formare profesională continuă a specialiștilor sunt elaborate de instituțiile abilitate în baza documentelor normative stabilite, luându-se în considerare necesitățile organizațiilor beneficiare, cerințele stabilite de stat față de nivelul minim de cunoștințe necesare pentru obținerea calificărilor suplimentare și coordonate cu Ministerul Educației și ministerele de resort.

34. Standardele programelor de formare profesională pentru o nouă activitate profesională sunt elaborate de către prestatorii de programe în conformitate cu normele metodologice stabilite de Ministerul Educației și coordonate cu ministerele de resort.

35. Formarea profesională continuă a specialiștilor poate fi efectuată cu întrerupere, fără întrerupere sau cu întreruperea parțială a muncii. Formele de formare profesională continuă se stabilesc de instituția ce activează în domeniul formării profesionale continue, în funcție de gradul de complexitate a programelor de studii și în conformitate cu cerințele beneficiarului, în baza acordului încheiat cu acesta.

36. Instituțiile de formare continuă și formatorii creează condițiile necesare audiențelor în vederea însușirii programelor de formare profesională continuă, organizează procesul instructiv, implementează noi forme, metode și tehnologii de instruire.

37. La înscrierea pentru programele de formare profesională continuă, auditorilor li se iau în considerare disciplinele studiate anterior în instituțiile de învățământ superior sau mediu de specialitate, precum și standardul calificării în domeniul respectiv.

38. Nivelul de pregătire a specialiștilor în urma recalificării profesionale continue trebuie să corespundă nivelului de studii necesar pentru un nou tip de activitate profesională sau pentru dobândirea unei noi calificări.

39. În cazurile în care planurile formării profesionale continue a specialiștilor prevăd stagiere, prestatorii vor crea condiții necesare pentru stagiarea auditorilor. Stagiarea se realizează în scopul punerii reușite în practică a cunoștințelor profesionale, a priceperilor și deprinderilor însușite în urma pregătirii teoretice și prevede însușirea experienței înaintate, formarea deprinderilor practice pentru executarea unor noi obligațiuni profesionale. Stagiarea specialiștilor se poate realiza atât în țară, cât și peste hotarele ei, la întreprinderi, organizații, în instituții educaționale și de cercetare științifică.

40. Rezultatele formării profesionale continue, confirmate prin diplomele sau certificatele respective, vor fi luate în considerare la reconfirmarea în post, la acordarea de grade și titluri, categorii de calificare și la atestarea cadrelor.

41. Formarea profesională continuă a specialiștilor din rândurile cetățenilor străini se efectuează în baza acordurilor sau contractelor încheiate cu persoane juridice sau fizice străine, în conformitate cu legislația în vigoare.

III. MANAGEMENTUL PROCESULUI DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

42. Sistemul național de formare profesională continuă reprezintă totalitatea organelor, organizațiilor, instituțiilor, unităților economice a căror activitate este orientată spre formarea profesională continuă. În scopul realizării obiectivelor formării profesionale continue, subiecții sistemului conlucrează între ei și, în limitele competenței lor, exercită funcțiile ce țin de instruirea permanentă.

43. Rolul principal în organizarea formării profesionale continue revine Guvernului, care aprobă strategii, programe naționale și documente normative în domeniul dezvoltării resurselor umane, strâns legate de politica națională privind dezvoltarea durabilă.

44. Elaborarea cadrului normativ, metodic-organizatoric și didactic, a strategiilor, programelor, curriculumurilor, procedurilor de certificare și a indicilor de evaluare ține de competența autorităților publice centrale și se coordonează cu Ministerul Economiei, Ministerul Educației, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, ministerele de resort, în conformitate cu abilitățile ce le revin.

45. În scopul coordonării activității de formare profesională continuă, pe lângă Ministerul Educației activează Consiliul Național de Formare Profesională Continuă format prin hotărâre de Guvern din reprezentanți ai Cancelariei de Stat, Ministerului Economiei, Ministerului Educației, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Sănătății, Ministerului Culturii, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, ai altor ministere și departamente interesate, Academiei de Științe a Moldovei, sindicatelor, patronatelor și ai instituțiilor specializate în formarea profesională continuă și va exercita funcții de coordonare și consultative. La nivel ramural și de unitate economică, coordonarea formării profesionale continue ține de competența conducătorilor respectivi și a structurilor parteneriatului social.

IV. FINANȚAREA FORMĂRII PROFESIONALE CONTINUE

46. Finanțarea formării profesionale continue se efectuează din:

a) surse bugetare prevăzute pentru formarea profesională continuă;

b) surse bugetare din fondul de șomaj;

c) surse financiare alocate de agenții economici și destinate formării profesionale continue în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

- d) sursele financiare proprii ale solicitanților de asemenea servicii;
- e) mijloace provenite din proiecte internaționale;
- f) alte surse de finanțare prevăzute de legislația în vigoare.

47. Formarea profesională continuă poate fi sprijinită de societăți și asociații profesionale și de către patronate.

V. DISPOZIȚII FINALE

48. Instituțiile de formare profesională continuă a adulților vor efectua anual analiza rezultatelor formării profesionale și în baza acestora vor propune serviciilor de personal și autorităților administrației publice locale măsuri privind dezvoltarea procesului de încadrare a specialiștilor în câmpul muncii.